

Náš otec svätý Cyril Jeruzalemský sa narodil v Jeruzaleme, alebo v jeho okolí, približne v roku 315. Spočiatku bol mníchom, ale v roku 345 bol pravdepodobne vysvätený na presbytera (kňaza). V roku 348 mal za úlohu v Chráme Vzkriesenia prednášať katechetické poučenia pre katechumenov a novopokrstených, ktoré sa zachovali až do dnešných čias pod názvom Mystagogické katechézy a tvoria neoddeliteľnú súčasť pokladu spisov cirkevných otcov a učiteľov. Následne potom prijal biskupskú chirotómiu (vysviacku na biskupa). Bol ohlasovateľom a apológom pravej viery, preto sa zúčastňoval v tvrdých bojov proti herézam. Jeho srdce bolo dobročinné zamerané k chudobným a v čase núdze často pomáhal ľudu. Bol známy tým, že neváhal predať aj drahocenné chrámové kalichy. V roku 358 bol ariánskym snemom poslaný do vyhnanstva, ale o rok neskôr sa znova dostal na slobodu. V roku 360 bol znovu zosadený, vrátil sa až v roku 362, keď ho cisár Julián Apostata povolal naspäť do Jeruzalema. Cyril bol svedkom, ako sa cisár Julián znova pokúsil postaviť Jeruzalemský chrám. Za ďalšieho cisára Valensa v roku 367 bol znova nútený opustiť Jeruzalem. Vrátil sa tam až o jednásť dlhých rokov, približne v roku 378. V roku 381 sa zúčastnil druhého všeobecného koncilu v Carihrade. Zomrel v roku 387. Svätý otec Cyril, pros Boha za nás.

Pripravil o. Miroslav Dargaj

FARSKÉ OZNAMY

- ◆ Modlitby matiek budú v pondelok 11. a 18. marca večer. Telocvičňa na ZŠ Prostějovská bude v tie isté dni. Modlitby mužov a biblická škola budú v utorok 12. a 19. marca. Nácvik zboru bude v stredu 13. a 20. marca. Stretko na fare bude v piatok 22. marca o 16:15 hod. Veľká večiera bude v sobotu 16. a 23. marca o 17:00 hod. Pobožnosť Krížovej cesty je v pôste každú nedeľu o 16:15 hod. Po jej skončení vás pozývame na pôstnu večereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho.
- ◆ Každý štvrtok vás pozývame na katechézu po skončení večernej sv. liturgie.
- ◆ Vo štvrtok 14. marca bude po večernej sv. liturgii Veľkopôstny moleben.
- ◆ V pondelok 18. marca bude po večernej sv. liturgii Moleben k bl. P. P. Gojdičovi s uctením si jeho relikvií.
- ◆ Najbližšie zádušné soboty budú

16. a 23. marec. Po ranných sv. liturgiách obetovaných za našich zosnulých bude panychída s hramotami.

◆ Farská zbierka na dokončenie stavby farskej budovy bude v nedeľu 24. marca po oboch sv. liturgiách.

◆ V pôstnom čase pripomínáme zmenu v liturgickom slávení, a to v stredu a piatky. Ráno o 7:00 hod. vás pozývame na modlitbu pôstnej hodinky s poklonami. Večer slávime božskú službu vopred posvätených darov o 18:00 hod. (v piatok o 17:30 hod.).

◆ V dňoch 15. - 17. marca sa uskutoční v Juskovej Voli víkendovka pre náš prešovský dekanát. Srdečne na ňu pozývame deti a mladých, ktorí sa môžu prihlásiť online cez formulár na webstránke www.gmcbarca.sk.

o. Peter Kačur

St. Peter the Apostle

Stretnutie s Bohom

Prečo práve taký názov aktuálneho čísla Informátora? Lebo poukazuje na jediný cieľ pôstnej doby.

Už po dlhé storočia prežíva Cirkev štyridsať dní pre Paschou čas, ktorý by sme mohli charakterizovať ako dôležitý a posvätný. Spočiatku išlo o dobu, kedy sa žiadatelia o krst bezprostredne pripravovali na svoj veľký okamih, ktorý mal nastať na Veľkú noc. Tiež to bol čas verejného pokánia, kedy ľudia, ktorí sa dopustili veľkého poklesku, verejne prejavovali ľútosť a nápravu svojho jednanja, aby potom na Veľký štvrtok mohli byť znovu prijatí do spoločenstva Cirkvi. K tomuto času pokánia sa postupne pripojili všetci kresťania, ktorí tým vyjadrovali svoju ochotu obrátiť sa a pripravovali sa na obnovu svojho krstu.

Pôstna doba je dobou zacvičovania sa do lepšieho spôsobu života. Ide o čistotu srdca. Sviatok Pascha - prechod k Bohu, na ktorý sa pôstom pripravujeme, znamená povstanie zo starých životných vzorcov do slobody v Ježišovi Kristovi. Slobody napríklad i od nutkania okamžite uspokojiť akúkoľvek svoju chvíľkovú potrebu.

Pri Veľkom pôste sa stretávame s číslom štyridsať. Je to číslo obnovy. Potopa trvala štyridsať dní. Za štyridsať dní vezme za svoje všetko, čo sa postaví proti skutočnému ľudstvu, aby tak človek mohol byť akoby znovuzrozený. Mojžiš zostane štyridsať dní na vrchole hory Sinaj. Pôstom sa pripravuje na stretnutie s Bohom, ktorý mu na hore odovzdá Desatoro. Tento čas na posvätné hore Mojžiša premení a on sa vracia dole do údolia ako žiariaci muž. Štyridsať rokov putuje Izrael po púšti pokiaľ dorazí do zaslúbe-

nej zeme. Štyridsať rokov je potrebných k tomu, aby sa človek dokázal vymaniť z otroctva starých životných vzorcov a vstúpil do zaslúbenej zeme, kde sa stane úplne a bez všetkého sebou samým. Štyridsať dní putuje Eliáš púšťou, aby sa na vrchu Horeb mohol stretnúť s Bohom. Tiež sa pritom postí a otvára sa natoľko, že dokáže vnímať Boha v mlčaní. Po Jonášovom kázaní sa Ninivčania štyridsať dní kajajú, aby si vyprosili Božie zmilovanie. A konečne i Ježiš sa na púšti štyridsať dní postí, aby odrazil diablove pokušenie.

Pôst, ktorý spája Mojžiša, Eliáša a Ježiša, má jediný cieľ: byť otvorený pre stretnutie s Bohom, ktorý premieňa človeka, preniká ho skrz nasrzk božským svetlom a robí z neho svetlo pre ostatných.

Môže sa nám zdať, že Veľký pôst nie je až tak veľký ako dlhý. Je časom, ktorý nás núti rozmyšľať nad sebou samým, ak po tom skutočne túžime. Spoznávame sa, akí sme. A to úplne vo všetkom. A niekedy to nemusí byť vôbec príjemné stretnutie.

Ježiš v evanjeliu dnešnej nedele sa stretáva nielen s Filipom, ktorý prekypuje radosťou, ale skrze neho aj s Natanaelom, ktorý je veľmi opatrný. „Môže byť z Nazareta niečo dobré?!“ (Jn 1, 46) vraví sám Natanael. Otázka, ktorá môže zaznieť aj v našich srdciach. Je Boh dobrý? Skutočne túži po mojom šťastí? Má o mňa záujem? Naozaj sa o mňa postará, keď pôjde do tuhého? Bude stáť po mojom boku? Na všetky tieto otázky a mnohé ďalšie zaznieva Filipova odpoveď, ktorá je zároveň pozvaním: „Pod' a uvidíš.“ Neboj sa pozvať priateľov za Kristom.

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 11. marec

Otec sv. Sofronios, jeruzal. patriarcha
06:30 csl. sv. lit. (HP 119); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 119); Ap. zač. 116. (Rim 15, 1 – 7); Mt
zač. 75. (18, 10 – 20)

Utorok, 12. marec

Prep. otec a vyznávač Teofan Sigirianský
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 119); Ap. zač. 214. (Gal 6, 2 – 10); Mt
zač. 10. (4, 25 – 5, 13)

Streda, 13. marec

Prenesenie pozostatkov nášho otca sv. Ni-
kefora, konštantínopolského patriarchu
07:00 Pôstna hodinka; 18:00 sl. sl. VPD;
Parémie: (Gn 4, 16 – 26), (Prís 5, 15 – 23.
6, 1 – 3a)

Štvrtok, 14. marec

Prep. otec Benedikt
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 119); Ap. zač. 144. (1 Kor 10, 5 – 12);
Mt zač. 13. (5, 27 – 32)

Piatok, 15. marec

Sv. mučeník Agapios a s ním ďalší šiesti
mučeníci
07:00 Pôstna hodinka; 17:30 sl. sl. VPD; Pa-
rémie: (Gn 5, 32 – 6, 8), (Prís 6, 20 – 7, 1)

Sobota, 16. marec

Druhá zádušná sobota. Sv. mučeníci Sa-
binus a Papas.
06:30 csl. sv. lit. (HP 169); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 97, 173); Ap. zač. 270. (1 Sol 4, 13 – 17);
Jn zač. 16. (5, 24 – 30)
7:15 Panychída s hramotami
17:00 Veľká večiereň

Nedeľa, 17. marec

Druhá pôstna nedeľa. 2. hlas.
07:00 Utiereň; 08:00 csl. sv. lit. Vas. Vel.
(HP 98, 171); 10:00 sl. sv. lit. Baz. Vel. (PZ
97, 173); Ap. zač. 304. (Hebr 1, 10 – 2, 3);
Mk zač. 7. (2, 1 – 12)
16:15 Krížová cesta
17:00 Pôstna večiereň s poklonami

Pondelok, 18. marec

Otec sv. Cyril, jeruzalemský arcibiskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 119); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 119); Ap. zač. 227. (Ef 4, 25 – 32); Mt zač.
15. (5, 42 – 48)

18:45 Moleben k bl. P. P. Gojdičovi

Utorok, 19. marec

Sv. mučeníci Chryzant a Dária
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 119); Ap. zač. 241. (Flp 2, 12 – 16a); Mt
zač. 38. (10, 31 – 11, 1)

Streda, 20. marec

Prep. otcovia, ktorých Saraceni pozabíjali
v kláštore svätého Sávu
07:00 Pôstna hodinka; 18:00 sl. sl. VPD; Pa-
rémie: (Gn 7, 6 – 9), (Prís 9, 12 – 18)

Štvrtok, 21. marec

Prep. otec Jakub Vyznávač
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit.
(HP 119); Ap. zač. 257. (Kol 3, 4 – 11); Mt
zač. 24. (7, 24 – 8, 4)

Piatok, 22. marec

Sv. hieromučeník Bazil
07:00 Pôstna hodinka; 17:30 sl. sl. VPD; Pa-
rémie: (Gn 8, 4 – 21), (Prís 10, 31 – 11, 12)

Sobota, 23. marec

Tretia zádušná sobota. Sv. prep. muče-
ník Nikón a jeho učeníci, ktorí boli s ním
umučení.
06:30 csl. sv. lit. (HP 169); 18:00 sl. sv. lit.
(PZ 99, 174); Ap. zač. 270. (1 Sol 4, 13 – 17);
Jn zač. 16. (5, 24 – 30)
7:15 Panychída s hramotami
17:00 Veľká večiereň

Nedeľa, 24. marec

**Tretia pôstna nedeľa – Krížupoklonná.
3. hlas. Predprazdenstvo Zvestovania
presv. Bohorodičke.**
07:00 Utiereň; 08:00 csl. sv. lit. Vas. Vel. (HP
100, 172); 10:00 sl. sv. lit. Baz. Vel. (PZ 99,
174); Ap. zač. 311. (Hebr 4, 14 – 5, 6); Mk
zač. 37. (8, 34 – 9, 1)
16:15 Krížová cesta
17:00 Pôstna večiereň s poklonami
o. Miroslav Dargaj

 - zdržanlivosť od mäsa

200. VÝROČIE PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

ADMINISTRATÍVNO-ÚZEMNÁ OR- GANIZÁCIA PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

Anton Tink sa narodil v rodine kan-
tora-učiteľa vo Vyšnej Rybnici, ordino-
vaný za kňaza 15. marca 1914 o. bisku-
pom Antonom Pappom. Pôsobil ako
kaplán v obci Bilky (Podkarpatská Rus),
v Michalovciach, neskôr ako farár v Laš-
kovciach a v roku 1932 bol ustanovený
za farára v Rakovci nad Ondavou, kde
blahodárne účinkoval až do roku 1950.
Za generálneho vikára ho menoval bis-
kup P. P. Gojdič pre spravovanie uve-
denej časti Mukačevskej eparchie na
Slovensku.

Po tom, čo vláda ČSR odstúpila
Podkarpatskú Rus Sovietom, časť epar-
chie Mukačevskej na Slovensku via fac-
ti bez akéhokoľvek dekrétu apoštolskej
stolice znovu prešla pod správu gré-
kokatolíckeho eparchu v Prešove, opäť
ako samostatná časť, časť svojprávna,
časť sui iuris, a nie ako časť Prešovskej
eparchie. Takže v období rokov 1945
- 1950 gréckokatolícka cirkev v Česko-
slovensku mala takéto teritoriálne roz-
delenie:

- Prešovské biskupstvo: 161 farnos-
tí, 874 filiálok

- Mukačevská apošt. administratú-
ra: 75 farností, 161 filiálok.

- 2 systematizované farností na
území Čiech, Moravy a Sliezska

V roku 1948 Prešovská eparchia
mala 305 645 gréckokatolíkov, 301
svetských kňazov, 30 bohoslavcov, 27
baziliánov, 29 redemptoristov, 28 bazi-
liánok a 72 služobníč.

Tridentský koncil (1545-1563) na-
riadil, aby pre výchovu a formáciu kňaz-
ského dorastu boli zriaďované kňazské
semináre. Zásluhou biskupa Andreja
Bačinského a za pomoci cisárovnej Má-
rie Terézie bol v roku 1774 zriadený vo
Viedni cisársky generálny gréckokatolí-
cky seminár pre všetky gréckokatolí-
cké eparchie na území Rakúsko-Uhor-
ska, teda aj pre Slovensko ako jeho
súčasť. Po zrušení generálnych seminá-
rov boli zriadené eparchiálne semináre

a bohoslovci Prešovského biskupstva
študovali v Užhorode, v Budapešti, vo
Viedni, v Prahe, v Ostrihome, v Trnave
a inde. Až 60 rokov po zriadení Prešov-
ského biskupstva biskup Prešovskej
eparchie Dr. Mikuláš Tóth založil vlast-
nú Bohosloveckú akadémiu spojenú s
kňazským seminárom. Otvorený bol 12.
septembra 1880. Kapacitne však stačil
len pre dva ročníky. Prvým rektorom
prešovského seminára sa stal kanonik
Michal Kotradov (1880-1889). Biskup
Ján Vályi dal rozšíriť priestory seminára
tak, aby v ňom mohli byť umiestnené
všetky ročníky bohoslavcov. Ďalšími
známymi rektormi alebo prorektormi
seminára boli napríklad Bartolomej
Sáas, Kornel Kovalický, Emerik Sedlák,
Dr. Vasil' Hopko.

SUPREMA SCHOLA THEOLOGICA -
Vysoká škola Bohoslovecká.

V školskom roku 1947/1948 bol
dekanom Dr. Vasil' Hopko, pomocný
biskup. Prodekanom bol kanonik Dr.
Jozef Kizák.

Členmi profesorského zboru - Col-
legium professorum - boli:

Dr. Vasil' Hopko, Dr. Jozef Kizák, Dr.
Ernest Homičko OSBM, Dr. Mikuláš Rus-
snák, Dr. Miron Podhajecký, Dr. Mikuláš
Bobák.

Professorec auxiliares - pomocní
profesori:

Emil Suchý, assesor; Msgr. Emerik
Sedlák, kanonik; Michal Majovský, prof.
cirkevného spevu.

SEMINARIUM THEOLOGICUM - Bo-
hoslovecký seminár

V školskom roku 1946/1947 bol
rektorom seminára kanonik Mgr. Eme-
rik Sedlák. Vicerektorom seminára bol
Mgr. Michal Sabadoš, inšpektor epar-
chiálneho školstva. Funkciu špirituála
v seminári zastával Dr. Miron Podhajec-
ký. Prefektom bol Emil Suchý, assesor.
(koniec 23. časti)

*Spracoval diakon R. Hreňo podľa kni-
hy Priezvez dejinami Gréckokatolíckej cirkvi
na Slovensku od prof. P. Šturáka*

